VUOKRALAISET

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle
Asia HE 145/2026 eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Vuokralaiset ry

Vuokralaiset ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä tupakkalain muuttamiseksi.

Vuokralaiset ry on vuokralaisten ja asumisoikeusasukkaiden neuvonta- ja edunvalvontajärjestö.

Vuokralaiset ry kannattaa esityksen päätavoitetta vähentää asukkaiden altistumista ympäristön tupakansavulle ja parantaa oikeutta terveelliseen asumiseen.

Tutkimusnäyttö ympäristön tupakansavun haitallisuudesta on vahvaa, eikä turvallista altistumistasoa ole tunnistettu. Asuntoihin ja parvekkeille kulkeutuva savu heikentää asukkaiden terveyttä ja viihtyvyyttä sekä mahdollisuutta käyttää omaa kotiaan täysimääräisesti. Esityksessä tunnistetut ongelmat ovat todellisia myös vuokralaisten näkökulmasta.

Vuokralaiset ry kannattaa tupakoinnin lähtökohtaista kieltoa vuokra-asumisessa

Pidämme myönteisenä, että asuinhuoneiston vuokrauksesta annettuun lakiin tehdyn muutoksen myötä tupakoimattomuus on vuokrasuhteiden lähtökohta 1.10.2026 alkaen. Muutos vahvistaa vuokralaisten oikeutta terveelliseen asumiseen ja vähentää asuntojen ja rakennusten vaurioitumista.

Pidämme sääntelyä vuokra-asumisessa selkeämpänä ja oikeudenmukaisempana ratkaisuna kuin järjestelmää, joka perustuu kunkin taloyhtiön omiin enemmistöpäätöksiin. Kun vuokralainen asuu asunto-osakeyhtiössä, hänen tulee voida jo vuokrasopimusta tehdessään tietää yksiselitteisesti, saako asunnossa ja taloyhtiössä tupakoida. Tupakansavu on ollut vuosia yksi yleisimmistä naapurihäiriöistä, joista tehdään valituksia. Ennakoitavuus edellyttää myös, että tupakointikiellot ovat pysyviä eikä niiden voimassaoloa arvioida uudelleen tulkinnanvaraisten edellytysten perusteella.

Esityksen ja asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain välinen suhde on täsmennettävä

Esityksestä ei käy ilmi, miten asuntoyhteisön tekemä tupakointikielto suhteutuu asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain uuteen tupakointikielto-olettamaan. Asunto-osakeyhtiössä vuokranantaja on voinut sallia tupakoinnin vuokrasopimuksessa, minkä jälkeen yhtiö päättää tupakointikiellosta. Tällöin vuokralaisen oikeusasema jää epäselväksi.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

Yhtiökokouksen yhtiöjärjestystä muuttamatta tekemä tupakointikielto ei nykyisellään estä vuokranantajaa antamasta asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 26 a §:n mukaista tupakointilupaa. Tupakkalain 79 §:ään tulee siksi lisätä säännös, jonka mukaan vuokranantaja ei voi antaa lupaa tiloihin, joita asuntoyhteisön tupakointikielto koskee. Lisäksi on säädettävä, miten asuntoyhteisön myöhemmin tekemä tupakointikielto vaikuttaa vuokrasopimukseen, jossa tupakointi on aiemmin sallittu.

Päätöksenteon siirtäminen asuntoyhteisöille on mahdollista, mutta vuokralaisten oikeussuojaa on vahvistettava

Ymmärrämme tavoitteen keventää kuntien hallinnollista taakkaa siirtämällä päätöksentekoa asuntoyhteisöille, sillä nykyinen menettely on ollut hidas, kallis ja monivaiheinen. Vaikka pidämme valtakunnallista sääntelyä ensisijaisena ratkaisuna, malli on hyväksyttävä, jos vuokralaisten oikeussuoja turvataan.

Asunto-osakeyhtiöissä vuokralaisten asema on heikompi kuin osakkeenomistajien, koska vuokralaiset eivät voi osallistua yhtiön päätöksentekoon. Siksi kuulemisen tulee olla aidosti vaikuttavaa. Pelkkä muodollinen kuuleminen ei riitä, vaan päätöksentekijöiden tulee perustella ratkaisunsa myös vuokralaisten esittämien näkemysten osalta. Lisäksi oikeussuojakeinojen on oltava käytännössä saavutettavia. Esityksessä oikeusturva siirtyy pitkälti käräjäoikeudessa käytäviin riitoihin, jotka voivat muodostua vuokralaisille taloudellisesti raskaiksi.

Vähintään huoneiston sisätiloja koskevasta tupakointikiellosta tulee päättää jatkossakin kunnan viranomaisen. Tällöin vuokralaisen kuuleminen ja muutoksenhakuoikeus turvataan hallintomenettelyssä, kun taas asunto-osakeyhtiön päätöstä koskevan moitekanteen voi nostaa vain osakas.

Lasten, ikääntyneiden ja kotona paljon aikaa viettävien suoja on erityisen tärkeää

Pidämme tärkeänä, että esityksessä on tunnistettu lasten, ikääntyneiden, vammaisten henkilöiden ja muiden kotonaan paljon aikaa viettävien asukkaiden erityinen suojan tarve. He eivät käytännössä voi välttää naapurihuoneistoista kulkeutuvaa tupakansavua.

Johtopäätökset

Vuokralaiset ry esittää, että:

1. Ensisijaisesti tupakointi kielletään suoraan lailla moniasuntoisissa asuinrakennuksissa, jotta asukkaiden suoja ei riippuisi yksittäisen asuntoyhteisön aktiivisuudesta.
2. Tupakkalain 79 §:ään lisätään säännös, jonka mukaan vuokranantaja ei voi antaa asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain 26 a §:n mukaista tupakointilupaa tiloihin, joita

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

VUOKRALAISET

3. asuntoyhteisön tupakointikielto koskee. Lisäksi laissa on säädettävä, miten myöhemmin tehty kielto vaikuttaa vuokrasopimukseen, jossa tupakointi on aiemmin sallittu.
4. Tupakointikiellot säädetään pysyviksi, eikä niiden voimassaoloa sidota tulkinnanvaraisiin edellytyksiin.
5. Huoneiston sisätiloja koskevasta tupakointikiellosta päättää jatkossakin kunnan viranomainen.
6. Vuokralaisten kuulemista koskevia säännöksiä vahvistetaan.
7. Oikeussuojakeinojen käytännön saavutettavuutta arvioidaan myös vuokralaisten näkökulmasta.
8. Lainsäädännön toimeenpanossa korostetaan asukkaiden oikeutta terveelliseen ja häiriöttömään asumiseen riippumatta asumismuodosta.
9.

Terveellinen asuminen on jokaisen asukkaan perusoikeus. Lainsäädännön tulee ensisijaisesti suojata niitä asukkaita, jotka altistuvat tupakansavulle vastoin omaa tahtoaan. Esityksen yleinen suunta on tältä osin oikea.

Helsingissä 6.10.2026

Anne Viita
Toiminnanjohtaja
Vuokralaiset ry
Puh. 0505883483
anne.viita@vuokralaiset.fi

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi